

بنام خدا

با مدد می‌توانید پاسخ دهید
لطفاً تمیز و خوانا نوشته و جواب نهائی را مشخص کنید.
برای همگی شما آرزوی موفقیت دارم.
آدرس ایمیل: pashazadeh@tabrizu.ac.ir

سوالات امتحان پایان ترم درس سیستم‌های عامل
دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
نام استاد: سعید پاشازاده
بارم کلیه سوالات یکسان است

مدت متوسط برای پاسخ به هر سوال ۲۵ دقیقه است که در کل برای ۴ سوال وقت طبیعی آزمون ۱۰۰ دقیقه است. بعد از ۱۰۰ دقیقه فقط ۲۰ دقیقه فرصت برای آپلود پاسخ‌ها خواهید داشت.

سوال ۱- با توجه به جدول کل منابع موجود در سیستم، جدول منابع تخصیص یافته و جدول کل منابع مورد نیاز پروسس‌ها به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

الف- آیا وضعیت موجود امن است؟ چرا؟

ب- اگر پروسس P_1 درخواست یک منبع B را مطرح کند نظر شما در رابطه با قبول یا رد این درخواست چیست؟ چرا؟
پ- اگر در همان وضعیت قسمت الف، پروسس P_5 درخواست دو عدد منبع B را مطرح کند آیا شما با این درخواست موافقت می‌کنید؟ چرا؟

جمع کل منابع			
A	B	C	D
7	12	8	9

بیشینه نیاز فرایندها به منابع				
Process name	منابع			
	A	B	C	D
P_1	3	7	5	5
P_2	6	8	7	9
P_3	2	3	1	3
P_4	2	6	2	4
P_5	5	7	7	6

منابع تخصیص یافته				
Process name	منابع			
	A	B	C	D
P_1	1	2	3	1
P_2	1	1	1	3
P_3	1	1	0	2
P_4	0	2	1	1
P_5	3	2	2	1

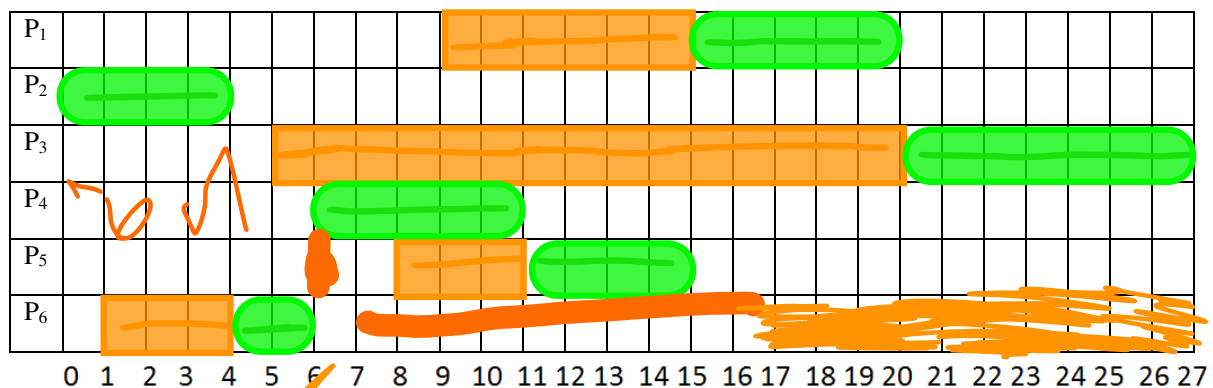
6 11 7 6
12 8 9

2 5 1 3
2 7 2 4
3 9 5 5

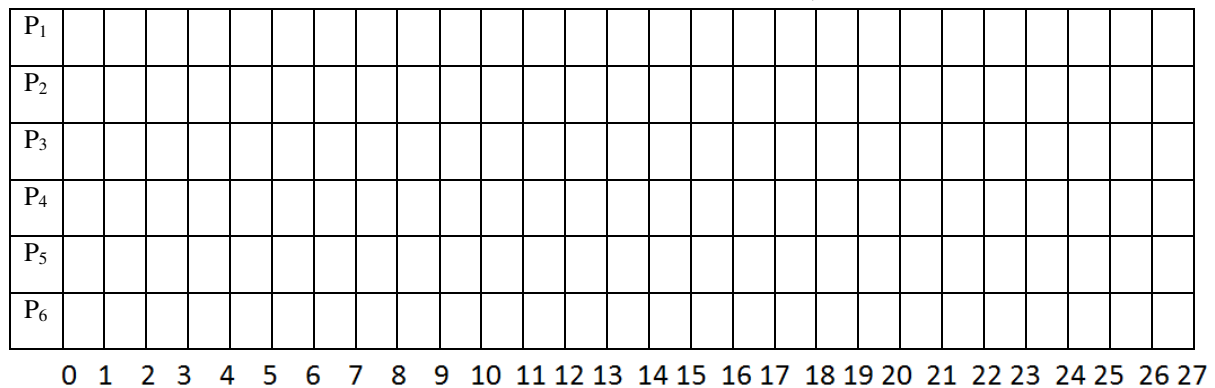
سوال ۲- پروسس‌های زیر را در نظر گرفته و به سوالات خواسته شده پاسخ دهید.

Process Index	Input Time	Service Time
P ₁	9	5
P ₂	0	4
P ₃	5	7
P ₄	6	5
P ₅	8	4
P ₆	1	2

الف- پروسسهای فوق را به روش SJF (Shortest Job First) زمانبندی کرده و با تکمیل نمودار گانت آن در شکل زیر، متوسط گردش کار و انتظار پروسس‌ها را محاسبه نمایید.

ب - پروسسهای فوق را به روش HRRN (Highest Response-Ratio Next) زمانبندی کرده و با تکمیل نمودار گانت آن در شکل زیر، متوسط گردش کار و انتظار پروسس‌ها را محاسبه نمایید.

$$\frac{S+W}{S} = 1 + \frac{W}{S}$$

سوال ۳- در سیستم عامل online spooling وظایف مدیر دیسک (DiskManager) را شرح دهید همچنین توضیح دهید که چگونه CPU بین پروسس‌های سیستم عامل دست به دست می‌شود.

سوال ۴- دو برنامه در ادامه ارائه شده است. با توجه به نکات زیر کلیه خروجی‌های ممکن برنامه‌ها را بنویسید.

- ۱- هر برنامه از دو پروسس تشکیل شده است که بطور همزمان اجرا خواهند شد.
  - ۲- هیچ ترتیب مشخصی برای اجرای پروسس‌ها وجود ندارد.
  - ۳- زمانبند سیستم عامل این دو پروسس را بطور همزمان به روش غیر انحصاری زمانبندی و اجرا می‌کند.
  - ۴- کد قسمت مقدار دهی اولیه، مقادیر اولیه متغیرهای اشتراکی را قبل از اینکه پروسس‌ها شروع به اجرا کنند مقدار دهی اولیه می‌کند.
  - ۵- هر وقت که یک متغیر مورد رجوع قرار می‌گیرد مقدار آن از حافظه خوانده می‌شود.
  - ۶- هر موقع که روی یک متغیر انتساب انجام می‌شود مقدار جدید در حافظه آن متغیر نوشته می‌شود.
  - ۷- خواندن و نوشتن هر متغیر بصورت غیر قابل تجزیه (اتمیک) است.
- خروجی‌های مختلفی که اجرای این پروسس‌ها بطور همزمان دارد را بنویسید.

Shared Variables	
int i;	
Process A	Process B

i = 0;
i++;
printf ("%d ", i);
i -= 2;
	i = 0;
	i--;
	printf ("%d ", i);
	i += 3;

موفق باشید

پاشازاده